

ŐSKOHÁSZ TÁBOR

Az Őskohász Tábor helyszíne Somogyfajsz.

Időpont: Augusztus 13-17

Megközelítés: Autóval vagy tömegközlekedéssel. Vonattal Osztopán vasúti megállóig lehet eljutni. A vasútállomásról a szervezők autóval átviszik a résztvevőket Somogyfajsra (6km).

A tábor szervezője ezúttal a Somogy Természetvédelmi Szervezet és Zöld Folyosó Közalapítvány. A szállást és a napi háromszori étkezést is ők biztosítják. A szállás a táborhoz közeli somogyfajsi kastélyban lesz. Minden nap bőséges reggeli után látunk munkához (amelynek részletezését ld. alább) és a nap végén kiadós vacsora várja a megfáradt őskohászokat a kastélyban. Napközben egy kisebb közös étkezést is tartunk terepen.

A táborba érkezés célszerűen elsőző nap este (aug12 este), a távozás pedig az utolsó nap este (aug17 este) történik.

A tábor rövid programja

Augusztus 13 (hétfő)

Faszénégető boksa építése és begyújtása, kohóépítés

Augusztus 14 (kedd)

Gyepvasérc bányászat, kohóépítés, kohók kiszárítása, faszénégetés

Augusztus 15 (szerda)

Gyepvasérc pörkölés és előkészítés, kohók kiszárítása, faszénégetés

Augusztus 16 (csütörtök)

A faszénégető boksa kibontása, kohósítások a megépített kohókban, kapott vasbucák kovácsolása

Augusztus 17 (péntek)

Vastárgyak kikovácsolása az előállított vasbucákból, hazaindulás koraeste

Részvétei díj: 25.000,- Ft/fő, amely magában foglalja a napi háromszori és szállást a somogyfajsi kastélyban.

Jelentkezés: Thiele Ádám okl. gépészmérnök

adam.thiele@hotmail.com

(30) 374 0671

Figyelem! A táborba legfeljebb 25 fő jelentkezhet.

Az Őskohász Tábor részletes programja

Somogyfajszon a '90-es években honfoglalás kori vaskohászati műhelyt tártak fel az iparrégészek (1. ábra).

1. ábra: A feltárt somogyfajszói műhelygödör részlete

A régészeti feltáráshoz közel, szépséges, erdős-patakos, Natura 2000 területen (2. ábra) a feltárt műhely rekonstruált másolatában (3. ábra) fogunk teljesen korhű eljárással vasat előállítani. A tábor résztvevői 4-5 fős csapatokra osztva mérhetik össze a tábor során a vasipari mesterségekben szerzett tudásukat, azon versengve, ki tud több és jobb minőségű vasat előállítani, majd abból erősebb, szebb és tartósabb vasfegyvereket kikovácsolni.

2. ábra: A tábor helyszíne

3. ábra: A rekonstruált vaskohászati műhely részlete

A vas előállításához a kohászszerszámokon kívül (bőrfűjtatók, fogók, kalapácsok) csak csapatonként 1 köbméter tűzifa áll majd rendelkezésünkre, amelyből a kohósításokhoz és a kovácsoláshoz szükséges mennyiségű faszenet közösen égetjük faszénégető bokásban (4. ábra). A csapatoknak a kohók megépítéséhez a közeli agyagbányából kell agyagot bányászni, a kohósítandó vasércet pedig ércpörkölő gödrökben kell majd megpörkölni, így tenni alkalmassá a kohósításra. Ez lesz **az első három nap** programja.

4. ábra: Faszénégetés

A negyedik napon a megépített kohókban a faszén felhasználásával kohósítjuk az előkészített vasércet. A kohósítás 6-8 órát vesz igénybe, amely során mintegy 2-3kg tömegű vasat állítunk elő egy-egy kohóban (5. ábra).

5. ábra: Éjszakai vaskohászat

A kapott vasbucát melegen tömörítjük és átkovácsoljuk (6. ábra).

6. ábra: A vasbuca tömörítése

Az ötödik napon vastárgyakat kovácsolunk ki az előállított vasbucákból (7. ábra).

7. ábra: Vastárgyak kikovácsolása